

1 Je možné vykonať dôkaz prostredníctvom videokonferencie buď za účasti súdu dožadujúceho členského štátu, alebo priamo súdom daného členského štátu? Ak áno, aké príslušné vnútroštátne postupy alebo právne predpisy sa uplatňujú?

Dokazy prostredníctvom videokonferencie možno získať oboma spôsobmi.

Predpisy a pravidlá:

článok 177 zákona o občianskom súdnom konaní (*Ley de Enjuiciamiento Civil*, LEC) v súlade so zákonom č. 29/2015 z 30. apríla 2015 o medzinárodnej súdnej spolupráci v občianskych veciach,

článok 229 organického zákona o súdnictve (*Ley Orgánica del Poder Judicial*, LOPJ), pokiaľ ide o priebeh videokonferencie; V článku 229 ods. 3 organického zákona o súdnictve sa umožňuje vykonávať výpovede, vypočúvania, svedectvá, konfrontácie svedkov, skúmania, oznámenia, schválenie znaleckých posudkov a konania prostredníctvom videokonferencie za prítomnosti sudcu alebo tribunálu a podľa potreby v prítomnosti účastníkov konania alebo s ich zapojením. Vo všetkých prípadoch je zabezpečené, aby mal každý účastník konania možnosť kladť otázky v súvislosti s dôkazmi druhého účastníka a namietat voči nim, a je zaistené právo na obhajobu. Okrem výnimočných prípadov sa videokonferencia takmer vždy uskutočňuje ako verejné súdne konanie,

nariadenie č. 1/2018 o medzinárodnej justičnej spolupráci a sieťach medzinárodnej justičnej spolupráce.

Prípady, keď Španielsko požaduje spoluprácu niektorého zahraničného orgánu

V takýchto prípadoch má zákon č. 29/2015 subsidiárny charakter, a to vzhľadom na zásadu prednosti práva Únie, podľa ktorej sa v tejto veci uprednostňuje uplatňovanie pravidiel Európskej únie a medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorých je Španielsko zmluvnou stranou. Pokiaľ ide o medzinárodnú súdnu spoluprácu v občianskych veciach, španielske orgány môžu spolupracovať so zahraničnými orgánmi; hoci takáto spolupráca nemusí byť vzájomná, španielska vláda môže prostredníctvom kráľovského dekrétu stanoviť, aby príslušné orgány nespupracovali s orgánmi iného štátu, ak orgány tohto štátu opakovane odmietli spoluprácu alebo zákonom zakázali jej poskytovanie.

Prípady, keď sú španielske súdy oprávnené nadväzovať priamu súdnu komunikáciu s ostatnými súdmi,

Vždy sa musia dodržiavať právne predpisy platné v príslušnom štáte. Za priamu súdnu komunikáciu sa považuje komunikácia, ktorá prebieha medzi vnútroštátnymi a zahraničnými súdmi bez použitia sprostredkovateľa. Takáto komunikácia nesmie ovplyvniť či ohroziť nezávislosť súdov, ktoré sú do nej zapojené, ani právo na obhajobu účastníkov konania.

Španielske orgány odmietnu žiadosti o medzinárodnú právnu spoluprácu v občianskych veciach v týchto prípadoch:

ak je účel alebo cieľ požadovanej spolupráce v rozpore s verejným poriadkom;

ak konanie, ktorého sa týka žiadosť o spoluprácu, spadá výlučne do pôsobnosti španielskej jurisdikcie;

ak obsah úkonu, ktorý sa má vykonať, nespadá do pôsobnosti dožadovaného španielskeho súdu. V takom prípade môže tento súd odoslať danú žiadosť kompetentnému orgánu a informovať o tom dožadujúci orgán;

ak žiadosť o medzinárodnú spoluprácu neobsahuje potrebné náležitosti a nespĺňa minimálne požiadavky stanovené zákonom č. 29/2015;

ak vláda prostredníctvom kráľovského dekrétu stanoví, aby španielske orgány nespupracovali s orgánmi iného štátu, ktorý opakovane odmietol žiadosti o spoluprácu alebo vydal zákonný zákaz svojim orgánom poskytovať takúto spoluprácu.

2 Existujú nejaké obmedzenia, pokiaľ ide o osoby, ktoré možno vypočuť prostredníctvom videokonferencie – môžu sa napríklad týmto spôsobom vypočuť iba svedkovia alebo aj iné osoby, ako sú znalci alebo účastníci konania?

Neexistuje žiadne obmedzenie, čo sa týka vypočúvania, či už ide o účastníkov konania alebo akékoľvek osoby zapojené do dôkazu, ako sú svedkovia alebo súdni znalci. Ich vhodnosť, ako aj informácie, ktoré poskytnú znalcom, zhodnotí súd alebo tribunál.

3 Aké prípadné obmedzenia sa vzťahujú na druh dôkazov, ktoré sa môžu získať prostredníctvom videokonferencie?

Obmedzenia, ktoré sú vždy výnimočné a musia byť stanovené prostredníctvom odôvodneného súdneho rozhodnutia, v ktorom sa zohľadňuje proporionalita daného obmedzenia, majú vplyv na to, kedy by priamy výkon dôkazu bol „v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku jeho členského štátu“ [článok 19 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2020/1783].

4 Existujú nejaké obmedzenia, pokiaľ ide o miesto, kde by sa mala osoba vypočuť prostredníctvom videokonferencie – t. j. musí to byť na súde?

Vypočutie prostredníctvom videokonferencie sa musí uskutočniť v sídle súdneho orgánu, ktorý vedie príslušné konanie a ktorý vykonáva dokazovanie, v rámci verejného súdneho konania alebo – vo výnimočných prípadoch – konania s vylúčením verejnosti. Neexistuje žiadne obmedzenie, pokiaľ ide o miesto, kde sa má osoba zúčastniť na konaní prostredníctvom videokonferencie „alebo inej technológie diaľkovej komunikácie za predpokladu, že súd má takúto technológiu k dispozícii a použitie takejto technológie považuje za vhodné za konkrétnych okolností konania“ [záverečná časť článku 20 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2020/1783]. Tajomník (*Letrado de la administración de justicia*) súdu, ktorý vedie súdne konanie, musí priamo zo sídla súdu overiť totožnosť osôb, ktoré sa zúčastňujú na konaní prostredníctvom videokonferencie, a to buď tak, že tieto osoby vopred predložia svoj doklad totožnosti alebo sa ním priamo preukážu, prípadne tak, že tajomník potvrdí, že ich osobne pozná.

5 Je povolené zaznamenávať výsluchy prostredníctvom videokonferencie, a ak áno, je na to k dispozícii zariadenie?

Áno. V skutočnosti je vyhotovenie ich záznamu *povinné* za predpokladu, že sú splnené podmienky uvedené v predchádzajúcej otázke [záverečná časť článku 20 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2020/1783].

V súlade s ustanoveniami uvedenými v článku 147 zákona LEC sa ústne vypočutia pri pojednávaní a predvolaniach zaznamenávajú na nosič vhodný na nahrávanie a reprodukciu zvuku a obrazu. Všetky súdne orgány v Španielsku majú k dispozícii audiovizuálne prostriedky na zaznamenávanie súdnych konaní a pojednávaní. Fyzický nosič sa archivuje vo formáte DVD a je v úschove u súdneho vykonávateľa. Účastníci konania môžu požiadať o vydanie jeho kópie na vlastné náklady.

6 V akom jazyku by sa mal konať výsluch: a) ak sa žiadosť podá podľa článkov 12 až 14 nariadenia o vykonávaní dôkazov a b) ak sa dôkazy vykonávajú priamo podľa článkov 19 až 21 nariadenia o vykonávaní dôkazov?

Ak vo veci koná španielsky súd, je potrebné, aby procesné písomnosti a všetky súvisiace písomnosti boli vyhotovené v španielčine, hoci sa môže akceptovať aj niektorý z ďalších úradných jazykov (galicijčina, katalánčina, valencijčina a baskičtina) určitých regiónov krajiny v prípade, že osoby, ktoré majú vypovedať prostredníctvom videokonferencie, rozumejú danému jazyku a chcú sa v ňom vyjadrovať.

7 Ak sú potrební tlmočníci, kto je zodpovedný za ich zabezpečenie a kde by sa mali nachádzať: a) ak sa žiadosť podá podľa článkov 12 až 14 nariadenia o vykonávaní dôkazov a b) ak sa dôkazy vykonávajú priamo podľa článkov 19 až 21 nariadenia o vykonávaní dôkazov?

V občianskoprávných veciach sa tlmočníci môžu použiť počas súdneho konania, ako aj na jeho zdokumentovanie po jeho skončení; ak ich neposkytne strana, ktorá tlmočenie požaduje, zabezpečia ich súdne služby, ktoré boli v prípade niektorých autonómnych spoločenstiev decentralizované. V iných prípadoch poskytujú tieto služby ministerstvo spravodlivosti. Náklady za využitie týchto služieb znáša strana, ktorej bola uložená povinnosť znášať trovy konania, okrem prípadov, kedy bolo uznané právo na právnu pomoc.

S cieľom zaistiť efektívne protirečenie sa môže tlmočník nachádzať buď v budove súdneho orgánu, alebo na mieste, kde sa nachádza osoba, ktorá bude vypočúvaná prostredníctvom videokonferencie.

V každom prípade sa však od tlmočníka vyžaduje, aby zložil prísahu alebo sľub, že bude hovoriť iba pravdu, a aby bol pri výkone svojej práce čo najobjektívnejší.

Na základe článku 22 nariadenia (EÚ) 2020/1783 má dožiadaný súd možnosť požadovať náhradu odmien alebo nákladov, a to aj v súvislosti s tlmočníkmi.

8 Aký postup sa uplatňuje na podmienky priebehu výsluchu a na informovanie osoby, ktorá sa má vypočuť, o čase a mieste konania výsluchu, a) ak sa žiadosť podá podľa článkov 12 až 14 nariadenia o vykonávaní dôkazov a b) ak sa dôkazy vykonávajú priamo podľa článkov 19 až 21 nariadenia o vykonávaní dôkazov? Koľko času by sa v prípade obidvoch možností malo poskytnúť pri stanovení dátumu konania výsluchu, aby osoba bola informovaná s dostatočným predstihom?

Interný postup pre výkon výsluchu – v prípade stanovenom článkom 10 nariadenia – je uvedený v článku 301 a nasl. zákona LEC, ktoré sa týkajú výsluchu účastníkov konania, v článku 360 a nasl., ktoré sa týkajú výsluchu svedkov, a v článku 335 a nasl., ktoré sa týkajú vydávania znaleckých posudkov a ich predloženia na účely preskúmania a krížového výsluchu v rámci verejného pojednávania zo strany znalcov.

9 Aké náklady sa uplatňujú v prípade použitia videokonferencie a ako by sa mali uhradiť?

Na videokonferenciu sa v zásade nevzťahujú žiadne náklady. Ak však niektorá zo zúčastnených strán požiadala o vyhotovenie kópie nahrávky, musí byť poskytnutý vlastný elektronický nosič, alebo zaplatiť príslušný poplatok.

Na základe článku 22 nariadenia (EÚ) 2020/1783 má dožiadaný súd možnosť požadovať náhradu odmien alebo nákladov, a to aj v súvislosti s tlmočníkmi.

10 Aké sú prípadné požiadavky na zabezpečenie, aby osoba, ktorú vypočúva priamo dožadujúci súd, bola informovaná o tom, že výsluch sa vykonáva na dobrovoľnom základe?

Za takéto opatrenie sa považuje skutočnosť, že výsluch prebieha pod vedením španielskeho súdneho orgánu.

11 Aký je postup overovania totožnosti osoby, ktorá sa má vypočuť?

Pozri odpoveď na otázku č. 4.

Súdny vykonávateľ súdneho orgánu, ktorý vedie súdne konanie, musí priamo zo sídla súdu overiť totožnosť osôb vypočúvaných prostredníctvom videokonferencie, a to buď tak, že tieto osoby vopred odošlú svoj doklad totožnosti alebo sa ním priamo preukážu, prípadne tak, že súdny vykonávateľ potvrdí, že ich osobne pozná.

12 Aké požiadavky sa vzťahujú na zloženie prísahy a aké informácie sú potrebné od dožadujúceho súdu, ak sa prísaha vyžaduje počas priameho výkonu dôkazov podľa článkov 19 až 21 nariadenia o vykonávaní dôkazov?

Je nevyhnutné rozlišovať nasledujúce možnosti:

Od účastníkov konania sa pri výsluchu nevyžaduje prísaha ani sľub, ale v písomnosti s overením musí byť uvedené napomenutie, že v prípade neodôvodneného nedostavenia sa účastníka na pojednávanie môže súd uznať skutky, v ktorých bol účastník osobne zapojený, za vykonané, čo pre neho môže byť úplne poškodzujúce.

Svedkovia: každý svedok je pred začatím výpovede povinný zložiť prísahu alebo sľub, že bude hovoriť pravdu, pričom súd ho musí poučiť o treste, ktorý mu hrozí za spáchanie trestného činu krivej výpovede v občianskej veci. Ak je svedkom mladistvá osoba, ktorá nemôže byť trestne stíhaná, nevyžaduje sa od nej zloženie prísahy ani sľubu hovoriť pravdu.

Súdni znalci musia pod prísahou alebo pod prísľubom, že budú hovoriť pravdu, uviesť, že pri vypracovaní posudku postupovali alebo budú postupovať s čo najväčšou objektivitou, že vezmú do úvahy všetky okolnosti, či už budú v prospech alebo neprospech ktoréhokoľvek z účastníkov, a že poznajú tresty, ktoré im môžu byť udelené za nesplnenie úlohy znalca. Táto prísaha alebo tento sľub sa opakuje pri súdnom konaní, v ktorom sa posudok podrobuje protirečeniu medzi účastníkmi a samotným súdom.

13 Aké sú opatrenia na zabezpečenie, aby v mieste konania videokonferencie bola prítomná kontaktná osoba, s ktorou sa dožadujúci súd môže spojiť, a osoba, ktorá bude k dispozícii v deň výsluchu na obsluhu videokonferenčných zariadení a na riešenie akýchkoľvek technických problémov?

Obsluha audiovizuálnych komunikačných zariadení musí byť dohodnutá vopred. Pracovníci Úradu najvyššieho sudcu (*Secretaría del Decanato*) alebo súdu stanovujú dátum a čas, ako aj miesto konania videokonferencie, pričom zabezpečia, aby bol prítomný dostatočný počet zamestnancov, aby sa mohla uskutočniť. Pred samotnou videokonferenciou sa zvyčajne overí správne fungovanie spojenia a zariadení.

14 Aké prípadné ďalšie informácie sa vyžadujú od dožadujúceho súdu?

Všetky informácie, ktoré sa považujú za vhodné na to, aby sa dôkazy vykonali čo najefektívnejšie, pričom sa použijú formuláre stanovené v prílohe.

Posledná aktualizácia: 21/09/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.